II LUGEMINE

VILJANDI VALLAVOLIKOGU
M Ä Ä R U S

Viiratsi 28. oktoober 2026 nr

Viljandi valla kaevetööde eeskiri (EELNÕU)

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkt 36[1] alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Viljandi valla kaevetööde eeskiri (edaspidi eeskiri) reguleerib kaevetööde korraldamist ja tegemist Viljandi valla territooriumil ja on kohustuslik kõikidele kaevetöid tegevatele isikutele.
(2) Eeskirja ei kohaldata:
1) kaevetööl juriidilise või füüsilise isiku omandis või valduses oleval maa-alal juhul kui kaevetöö koht ei ole avalikult kasutatav ja seal ei asu teistele isikutele kuuluvaid tehnorajatisi;
2) ehitusloa või ehitusteatise alusel eraõigusliku isiku omandis oleval kinnistul toimuvate kaevetööde puhul, mis on seotud ehitusloa või ehitusteatisega;
3) kaevetöö tegemisele kalmistul või territooriumil, kus kaevetöö on reguleeritud teiste õigusaktidega.

§ 2. Mõisted

Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:
1) Kaevetöö on:
a) töö tegemine sügavamal kui 30 cm arvestatuna algsest maapinnast;
b) töö, mille käigus eemaldatakse tee- või pinnaskate, sealhulgas asfalt, sillutis;
c) puude istutamine või väljajuurimine;
d) ehitusgeoloogilised puurimistööd.
2) Kaevetöö tegija - kaevetööd tegev isik;
3) Avariikaevetöö - kaevetöö, mille tegemise vajadus tekib ootamatult ja mis on ebasoovitavaid tagajärgi silmas pidades edasilükkamatu, näiteks tehnorajatise rike;
4) Tehnorajatis - maapõue või maapinnale paigaldatud torustik, liin, pumpla või muu sarnane rajatis;
5) Kaevik - kaevetöö tulemusena maapõue moodustunud üle 30 cm sügavusega süvend;
6) Kaeveala - maa-ala, kus paikneb kaevik ja kaevikuga vahetult piirnev maa-ala, kus hoitakse kaevetööks materjale, sõidukeid, masinaid, mehhanisme ja seadmeid;

§ 3. Kaaveluba

(1) Kaevetöö tegemiseks peab olema kaaveluba (välja arvatud eeskirja § 6 lõikes 3 sätestatud juhul).
(2) Kaaveluba annab õiguse kaaveloas määratud tingimustel kaevetöö ja sellega kaasnevate toimingute tegemiseks. Kaaveloaga võib kohustada tegema kaevetööga seonduvaid toiminguid, näiteks ehitama ümbersõidutee.
(3) Lisaks kaaveloaga määratule tuleb kaevetöö tegemisel järgida eeskirja, teisi õigusakte ning standardeid.

(4) Kaeveloaga määratakse ja selles märgitakse vähemalt:
1) kaevetöö tegija nimi, registrikood või isikukood;
2) kaevetöö koha aadress;
3) kaevetöö eesmärk;
4) kaevetöö alustamise ja lõpetamise aeg;
5) kaevetöö tingimused;
6) toimingud ja kohustused kaevetöö lõppemisel ja üleandmisel;
7) kaeveloa väljastanud isiku nimi, ametinimetus ja allkiri;
8) kaeveloa andmise kuupäev ja number;
9) viide kaeveloa vaidlustamise võimaluste kohta.

(5) Kaeveluba ei asenda maa omaniku või valdaja nõusolekut.

(6) Kaeveloa annab, muudab ja tunnistab kehtetuks Viljandi valla ametiasutuse (edaspidi ametiasutus) vastav spetsialist (edaspidi kaeveloa andja).

§ 4. Kaeveloa taotlemine

(1) Kaeveloa taotlus (edaspidi taotlus) koos käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud lisadega esitatakse Viljandi Vallavalitsusele vähemalt kümme tööpäeva enne kaevetööde algust, v.a avariikaevetööd.

(2) Taotlus esitatakse vastavas elektroonilises menetluskeskkonnas.

(3) Taotluses sisalduvad järgmised andmed:
1) taotleja nimi, registrikood või isikukood, kontaktandmed;
2) kaevetöö tegija nimi, registrikood või isikukood, kontaktandmed;
3) kaevetöö ala aadress;
4) kaevetöö eesmärk;
5) kaevetöö alustamise ja lõpetamise aeg;
6) kaevetöödega rikutava/lahti kaevatava katendi liik ja pindala;
7) kaevetööeelse olukorra taastamisel kasutatavad materjalid;
8) tee sulgemist puudutavad andmed, näiteks sulgetava tee nimi, sulgemise ulatus ja tähtaeg.

(4) Taotlusele lisatakse kaevetööde joonis koos tööde kirjeldusega, vajadusel ajutise liikluskorralduse joonis ja kooskõlastused.

(5) Esitatav taotlus peab olema kooskõlastatud:
1) kaeveala maa omanikuga ja kaevetöö koha piiratud asjaõiguse omajaga;
2) kaevetöö kohta läbivate tehnorajatiste valdajatega, sealhulgas elektri, side-, gaasi-, vee-, kanalisatsiooni- või soojavõrkude valdajatega;
3) Muinsuskaitseametiga, kui kaevetöö kavandatakse mälestisel või selle kaitsevööndis;
4) Keskkonnaametiga, kui kaevetöö kavandatakse kaitstaval loodusobjektil või selle kaitsevööndis;
5) tee omanikuga, kui kaevetöö kavandatakse teel või selle kaitsevööndis;
6) liinivedu teostava ettevõtjaga, kui kaevetöö tegemiseks kavandatakse sulgeda tee, millel toimub ühistransport;
7) piirkonnas korraldatud jäätmevedu korraldava ettevõtjaga, kui kaevetöö tegemiseks kavandatakse sulgeda tee.

(6) Taotluse kooskõlastamine kaeviku aluse maa omanikuga ei ole vajalik, kui tehnorajatise ehitamiseks ja omamiseks on seatud piiratud asjaõigus või sundvaldus.

(7) Kaevetööl teel, millega kaasneb liikluse osaline või täielik sulgemine, lisatakse taotlusele ajutise liikluskorralduse joonis, millel on näidatud:
1) tee sulgemiskoht;
2) liikluse ümberkorraldus;
3) ajutised liiklusmärgid ja nende paigalduskohad.

(8) Liikluskorralduse muutmise skeemi koostamisel kaevetöö tegemiseks avalikult kasutataval teel arvestatakse liikluskorralduse nõudeid sisaldavates õigusaktides sätestatuga.

(9) Kaeveloa andja võib põhjendatud juhul nõuda taotluse kooskõlastamist käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetamata isikutega.

§ 5. Kaeveala ülevaatus

(1) Kaeveloa taotlemisel kaevetöö tegemiseks asfaltkattega teel vaatab kaeveloa andja vajadusel kaeveala üle. Kaeveloa andja nõudel peab kaeveloa taotleja ülevaatusel osalema.
(2) Ülevaatuse eesmärgiks on selgitada:
1) kaevetöö mõju kohapealsele elukorraldusele ja vajadus selle häirimist vähendavate meetmete rakendamiseks;
2) kaeveloa taotlusele täiendavate kooskõlastuste määramise vajadus;
3) teekatte märgistuse taastamise vajadus;
4) liikluskorralduslike meetmete, sealhulgas ümbersõidutee ehitamise, rakendamise vajadus.

§ 6. Kaeveloa andmine
(1) Kaeveloa andja annab kaeveloa või keeldub sellest kümne päeva jooksul ilmselgete puudusteta taotluse saamise päevast arvates.
(2) Kaeveloa andmisest võib keelduda, kui:
1) taotluses on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid või
2) kaevetöö tegemisel rakendatavad abinõud või piirangud ei ole piisavad ohutuse tagamiseks või kahju vältimiseks või liikluse häirimise vähendamiseks või
3) muul, õigus- või haldusaktis või eeskirjas sätestatu arvestamata jätmisest tuleneval juhul.
(3) Kui kaevetöö on osaks ehitamisest ehitusseadustiku § 4 lõigete 1-5 tähenduses, milleks tuleb ehitusseadustikus sätestatu kohaselt taotleda ehitusluba või esitada ehitusteatis, on kaevetööde teostamise aluseks ehitusluba või ehitusteatis eeldusel, et ehitusloa või ehitusteatise väljastamise aluseks on ehitusprojekt.
(4) Kaeveluba või sellest keeldumise otsus saadetakse kaeveloa taotlejale taotluses märgitud e-posti aadressil.

§ 7. Kaeveloa muutmine ja kehtetuks tunnistamine
(1) Kaeveloa muutmiseks ja kehtetuks tunnistamiseks esitab kaeveloa taotleja Viljandi Vallavalitsusele põhjendatud kirjaliku taotluse e-kirjana aadressile viljandivald@viljandivald.ee.
(2) Kaeveloa andja võib loa muutmiseks nõuda täiendavaid kooskõlastusi ja muid kaeveloa taotlemisel nõutavaid andmeid.
(3) Kaeveloa muutmisel väljastatakse uus kaeveluba.
(4) Kaeveloa andjal on õigus kaeveluba kehtetuks tunnistada, kui:
1) kaevetöö tegija ei täida eeskirjas või kaeveloas sätestatud nõudeid;
2) kaevetöö tegija ei teosta kaevetöid kinnisasja ja tehnovõrgu omaniku või valdaja tingimuste või juhiste kohaselt;
3) kaevetööde teostamine ohustab inimeste elu, tervist ja keskkonda;
4) muul põhjendatud juhul.
(5) Kaeveloa kehtetuks tunnistamisel on kaeveloa omanikul kohustus taastada kaeveala kaevamiseelsele seisundile.

§ 8. Kaevetööde teostamine
(1) Kaevetöö tegemise ajal peab kaeveluba olema töö tegemise kohas kättesaadav.
(2) Töövälisel ja pimedal ajal peab kaevetööde teostamise ala olema tähistatud, jalakäijate liikumistsoonis peab kaevik olema piiratud vähemalt 1,2 m kõrguse turvapiirdega.
(3) Kaevetööde teostamisel avalikult kasutataval teel peab kaeveala ja sellega vähemalt 0,5 meetri ulatuses külgnev maa-ala olema tähistatud liikluskorraldusvahenditega.
(4) Kaevetööde tegija peab kindlustama ohutu läbipääsu liiklusvahenditele ja jalakäijatele kohtades, kus läbipääs oli eelnevalt võimalik.
(5) Viljandi Vallavalitsusel on õigus vajadusel nõuda ajutise ümbersõidutee rajamist ja selle sõidukorras hoidmist kaevetööde teostamise ajal ning pärast kaevetööde lõppemist ümbersõidutee likvideerimist ja selle aluse maa-ala taastamist.
(6) Kaevetööde vahetus ümbruses asuvate puude tüved ja võrad peavad olema kaitstud võimalike vigastuste eest. Kaevamine puude juurekaelale lähemal kui 2 meetrit tuleb teostada käsitsi.
(7) Ettenägematute asjaolude ilmnemisel (lõhkekeha, arheoloogiline leid, topo-geodeetilisele plaanile kandmata tehnovõrk) peatatakse kaevetööd, säilitatakse leiukoht muutumatul kujul ning teavitatakse viivitamatult Viljandi Vallavalitsust, vajadusel Päästeametit või Muinsuskaitseametit. Peatatud kaevetööde tähtaeg pikeneb kaevetööde peatumise aja võrra.

(8) Kaevikust väljapumbatava vee juhtimine ühiskanalisatsiooni või kaevikuümbrusse kooskõlastatakse vee-ettevõtte ja/või maa-ala valdajaga.
(9) Kaevetööde teostamisel on keelatud hävitada, kahjustada või ilma vastava loata ümber paigutada piiri-, geodeetilisi- ja liiklusmärke ning muid tähiseid. Kahjustatud või hävitatud ja ümberpaigutatud märgid taastatakse kaevetööde tegija kulul.
(10) Puistematerjali ladustamisel kivisillutisele või murule asetatakse selle alla kile või muu sobiv materjal.
(11) Kaevetööde tegija tagab kaeveala ja sellega piirnevate alade ja liikumisteede heakorra.

§ 9. Avariikaevetöö
(1) Avariikaevetöö alustamine on lubatud ilma kaeveloata, sealjuures peab kaevetöö tegija olema veendunud, et kaevetöö tegemine ei ohusta tehnorajatisi.
(2) Avariikaevetöö alustamisel teatab kaevetöö tegija kaeveloa andjale (telefonil, e-posti teel) koheselt avarii asukoha, põhjuse, kaevetöö alustamise ja lõpetamise aja, kaevetöö eest vastutava isiku nime ja kontaktandmed. Kui avariikaevetöö alguse päev langeb riiklikule pühale või puhkepäevale, teatatakse kaevetööst riiklikule pühale või puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.
(3) Avariikaevetöö tegija:
1) kutsub vajadusel avariikohale kaevetöö asukohta jäävate tehnorajatiste valdajad;
2) tagab kaevetöö kohal nii sõidukite kui jalakäijate liiklusohutuse;
3) esitab kaeveloa andjale hiljemalt teisel tööpäeval kaevetöö alustamisest taotluse kaeveloa saamiseks.
(4) Pärast avarii kõrvaldamist taastab kaevetöö tegija kaevealas viivitamata kaevetöö eelse olukorra lähtudes eeskirja paragrahvis 10 sätestatust ja kaeveloaga määratust.
(5) Avariikaevetöö lõpetamine toimub eeskirja paragrahvis 11 sätestatud korras.
(6) Kaeveloa andjal on õigus avariikaevetöö korral eeskirjas kaeveloa taotlemisele sätestatud nõudeid leevendada.

§ 10. Kaevetöö eelse olukorra taastamine
(1) Kaevetöödel rikutud ala taastatakse endisel kujul kogu kaeveala ulatuses kaevetööde tegija kulul hiljemalt kaeveloal märgitud kaevetööde lõpetamise tähtpäevaks. Taastamise tehnilised detailid kajastatakse kaeveloas ja ehitusseadustiku sätetele tuginedes.
(2) Kaevetööde tegija taastab ja korrastab tema poolt lõhutud või rikutud äärekivid, teekatendi, tehnovõrkude kaevud ning kaevukaaned, liikluskorraldusvahendid, teekattemärgistuse ja geodeetilised märgid.
(3) Kaevetööde tegija on kohustatud tee taastamisel täitma valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud tee ehitamise kvaliteedi nõudeid ning taastama kaevekoha samatüübilise katendiga. Enne katendi taastamist peab kaevetööde tegija tõendama aluste vastavust nõuetele (tihendamine, kihtide paksused jms). Juhul kui soovitakse muuta teekatendi tüüpi, tuleb see eelnevalt kooskõlastada kaeveloa andjaga kirjalikult.
(4) Kõnniteedel teostatavatel kaevetöödel taastatakse kõnnitee katend kogu kõnnitee laiuselt ning asendatakse rikutud äärekivid.
(5) Sõiduteedel teostatavatel kaevetöödel taastatakse katend vastavalt katendi tüübile kogu sõidutee laiuses, kui rikutud ala on üle poole sõidusuuna laiusest ning poole sõidutee laiuses, kui rikutud ala ulatub sõidutee katendini.
(6) Tänava või parkla pikisuunalistel kaevetöödel eemaldatakse kaeviku serva ja äärekivi või tänavakatendi serva vaheline alla ühe meetri laiune teekatend ning paigaldatakse uus katend koos vajaliku aluskihiga.
(7) Kui teekatendit ei ole võimalik koheselt taastada, paigaldatakse enne lõplikku taastamist ajutine teekatend. Ajutise teekatendi korrashoiu tagab kaevetöö tegija.
(8) Tagasitäiteks haljas- ja rohealadel kasutatakse väljakaevatud pinnast. Tagasitäitmisel järgitakse mullakihtide kaevetööde eelset paiknemist.
(9) Garantii taastamistöödele on 24 kuud alates kaeveloa lõppemisest. Garantii perioodil ilmnenud puudused kõrvaldab kaevetööde tegija omal kulul Viljandi Vallavalitsuse määratud tähtajaks. Juhul kui kaevetööde tegija ei kõrvalda puudusi Viljandi Vallavalitsuse määratud tähtajaks, võib Viljandi Vallavalitsus tellida taastamistööd kolmandalt isikult kaevetööde tegija kulul.

(10) Talveperioodil kaevetöödega rikutud teekatend taastatakse hiljemalt 31. maiks, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
(11) Kaevetöö tegija poolt taastamistööde teostamata jätmisel või mittenõuetekohasel teostamisel on Viljandi Vallavalitsusel õigus tellida taastamistööd kolmandalt isikult kaevetööde tegija kulul.

§ 11. Kaevetööde lõpetamine
(1) Kaevetööd on lõpetatud, kui kaevetöödega rikutud maa-ala on nõuetekohaselt taastatud ja korrastatud vastavalt kaeveloas toodud tingimustele. Kaevetööde lõpetamine ja üleandmine fikseeritakse kaeveloal.
(2) Kaevetööde lõpetamisel esitatakse Viljandi Vallavalitsusele tehnovõrkude teostusdokumentatsioon digitaalsel andmekandjal.

§ 12. Vastutus
(1) Kaevetöö ohutuse eest vastutab kaevetöö tegija. Eeskirja rikkuja kannab vastutust seadusega ette nähtud korras.
(2) Eeskirja rikkumisel on järelevalvet tegeval ametiisikul õigus töö peatada või teha ettekirjutus või rakendada muid seadusega lubatud sunnivahendeid.
(3) Järelevalvet eeskirja täitmise üle teevad Viljandi Vallavalitsuse määratud ametiisikud.
(4) Kaevetööga tekitatud kahju hüvitab kaevetöö tegija vastavalt õigusaktidele.

§ 13. Määruse rakendamine
(1) Määrusega tunnistatakse kehtetuks:
1) Viiratsi Vallavolikogu 28.04.2011 määrus nr 44 „Viiratsi valla kaevetööde eeskirja kehtestamine“;
2) Paistu Volikogu 16.04.2003 määrus nr 16 „Kaevetööde eeskirja kehtestamine“.

(2) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kaupo Kase
vallavolikogu esimees

Koostaja: Jaana Arakas, ehituse peaspetsialist
Esitaja: Viljandi Vallavalitsus
Ettekandja: Alo Peebo, abivallavanem
Hääletamine: poolthäälteenamus